

Mål C-649/19**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

3 september 2019

Domstol som begär förhandsavgörande:

Spetsializiran nakazatelen sad (Bulgarien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

20 augusti 2019

Straffrättsligt förfarande mot:

IR

Saken i det nationella målet

Förfarandet för utfärdande av en europeisk arresteringsorder som ett led i lagföring i brottmål

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Tolkning och prövning av giltigheten av unionsbestämmelser; artikel 267 FEUF

Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

- 1) Gäller den tilltalade personens rättigheter enligt artiklarna 4 (i synnerhet rätten enligt artikel 4.3), 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13 för en person som anhållits till följd av en europeisk arresteringsorder?
- 2) Om svaret på fråga 1 är jakande: Ska artikel 8 i rambeslut 2002/584 tolkas så, att det är tillåtet att ändra innehållet i den europeiska arresteringsordern i fråga om formuläret i bilagan, i synnerhet genom införande av ny text i detta formulär i fråga om rättigheterna för den eftersökta personen gentemot de rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten, för angripande av den nationella och den europeiska arresteringsordern?

- 3) Om svaret på fråga 2 är nekande: Är det förenligt med skäl 12 och artikel 1.3 i rambeslut 2002/584/RIF, med artiklarna 4, 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13/EU samt med artiklarna 6 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) om en europeisk arresteringsorder utfärdas med ett exakt iakttagande av formuläret i bilagan (det vill säga utan att informera den eftersökta personen om dennes rättigheter gentemot den utfärdande rättsliga myndigheten) och den utfärdande rättsliga myndigheten utan dröjsmål, efter det att den fått kännedom om anhållandet av den eftersökta personen, informerar denne om hans rättigheter och till vederbörande översänder de relevanta handlingarna?
- 4) Är rambeslut 2002/584 giltigt om det inte finns något annat rättsmedel för att trygga rättigheterna för en person som anhållits till följd av en europeisk arresteringsorder enligt artikel 4, i synnerhet rätten enligt artiklarna 4.3, 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13/EU?

Anförda unionsbestämmelser och anförd praxis från EU-domstolen

Rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), ändrat genom rambeslut 2009/299/RIF (EUT L 81, 2009, s. 24)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 142, 2012, s. 1)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (EUT L 130, 2014, s. 1)

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EUT C 326, 2012, s. 391)

EU-domstolens dom av den 10 november 2016, Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858), dom av den 23 januari 2018, Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27), dom av den 25 juli 2018, AY (C-268/17, EU:C:2018:602), dom av den 6 december 2018, IK (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991), och dom av den 27 maj 2019, OG och PI (C-508/18 och C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), liksom dom i målet PF (C-509/18, EU:C:2019:457) samt generaladvokat Y. Bots förslag till avgörande i målet Gavanozov (C-324/17, EU:C:2019:312)

Anförda nationella bestämmelser

Zakon za ekstraditsiata i evropeyiskata zapoved za arest (Bulgariens lag om utlämning och den europeiska arresteringsordern), artikel 37

Nakazatelno-protsesualen kodeks (Bulgariens lag om straffprocessordningen, nedan kallad NPK), artiklarna 55, 65, 269 och 270

Zakon za ministerstvoto na vatreshnite raboti (Bulgariens lag om inrikesministeriet, nedan kallad ZMVR), artiklarna 72–74

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 IR har anklagats för delaktighet i en kriminell organisation, vilken påstås i vinningssyfte och i stor skala föra punktskattebelagda varor utan skattebanderoll (nedan kallad skattemärke) över de nationella gränserna, och IR har även anklagats för medhjälp till lagring av punktskattebelagda varor utan skattemärke. Dessa gärningar medför fängelsestraff om upp till tio respektive åtta år.
- 2 Vid inledandet av domstolsförfarandet den 24 februari 2017 hade IR lämnat sin uppgivna hemvist. Rättens ansträngningar att utröna hans vistelseort gav inget resultat. En offentlig försvarare tillförordnades för honom. Genom ett beslut av den 10 april 2017, vilken bekräftades i högre instans den 19 april 2017, fattade den hänskjutande domstolen beslut om frihetsberövande före rättegång av IR (denna handling utgör den nationella arresteringsordern). IR var härvid inte personligen närvarande och försvarades av det [för honom] utsedda ombudet.
- 3 Den 25 maj 2017 utfärdade den hänskjutande domstolen en europeisk arresteringsorder mot IR. Det angavs i denna att den nationella arresteringsordern utfärdats i IR:s frånvaro (avsnitt 2) och att denna personligen skulle överlämnas till honom när han överlämnas efter verkställighet av den europeiska arresteringsordern samt att han skulle informeras om sina rättigheter och om att han kunde angripa beslutet, varvid möjligheterna till detta skulle anges (avsnitt 3.4). Det framhölls dessutom att han kunde agera mot häktningen (frihetsberövandet före rättegång) först efter det att han överlämnats till de bulgariska myndigheterna (avsnitt 4).
- 4 Hittills har IR inte påträffats eller anhållits.
- 5 Det finns inget som tyder på att IR känner till att ett straffrättsligt förfarande har inletts mot honom vid en domstol och att det både på [Bulgariens] territorium och i Europeiska unionen föreligger ett rättsinstrument om att han ska häktas samt att han försvaras av ett utsett ombud och heller inte på att han har några uppgifter angående detta ombud.
- 6 Mot bakgrund av direktiv 2012/13 och EU-domstolens senare praxis i målet OG och PI (C-508/18) och i målet PF (C-509/18) samt av generaladvokatens förslag till avgörande i målet Gavanozov (C-324/17) hyser den hänskjutande domstolen tvivel om att den på detta sätt utfärdade europeiska arresteringsordern är förenlig med unionsrätten i den utsträckning som den inte säkerställer ett adekvat rättsligt skydd för IR. Mer exakt ger den honom ingen faktisk möjlighet att omedelbart efter anhållandet i den verkställande medlemsstaten begära återkallande av den europeiska arresteringsordern och av den europeiska arresteringsordern i den utfärdande medlemsstaten (vid den hänskjutande domstolen). Detta kan han göra

först efter det att han har överlämnats inom ramen för verkställighet av den europeiska arresteringsordern.

- 7 Därför har den hänskjutande domstolen återkallat den utfärdade europeiska arresteringsordern och beslutat att utfärda en ny europeisk arresteringsorder som är så utformad eller till vilken sådana handlingar måste bifogas (information om rättigheterna och kopior av handlingarna om [beslutet om] häktningen) att rättigheterna enligt direktiv 2012/13 säkerställs. För detta krävs dock anvisningar från Europeiska unionens domstol.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan upptas till sakprövning

- 8 IR har inte anhållits till följd av den utfärdade europeiska arresteringsordern och kan framdeles inte anhållas eftersom arresteringsordern återkallats. Trots detta är frågorna inte rent hypotetiska.
- 9 Hänskjutandet syftar till att fastställa huruvida det är förenligt med unionsrätten att åter utfärda en arresteringsorder med samma innehåll eller om en ny europeisk arresteringsorder ska utfärdas med ett annat innehåll som säkerställer IR:s rättigheter, eller om IR:s rättigheter enligt direktiv 2012/13 ska säkerställas på annat sätt.
- 10 Den hänskjutande domstolen finner det inte korrekt att invänta att IR anhålls i en annan medlemsstat och att ställa dessa frågor först då, eftersom detta oåterkalleligen skulle åsidosätta hans rättigheter. Dessutom skulle den hänskjutande domstolen underrättas först vid överlämnandet av IR. Vid denna tidpunkt skulle dock anhållandet endast grunda sig på den nationella arresteringsordern, varför frågorna i begäran om förhandsavgörande inte längre är aktuella.
- 11 Om de rättigheter som tillerkänns en unionsmedborgare skulle kunna kränkas av en rättsakt från en nationell rättslig myndighet ska en fråga i begäran om förhandsavgörande ställas före utfärdandet av denna akt och inte efteråt, även på grund av den oåterkallelighet som de skadliga konsekvenserna skulle ha. På detta sätt bör punkt 66 i EU-domstolens dom av den 6 december 2018, IK (C-551/18) uppfattas, i vilken domstolen förklarar att ”när det är fråga om förfaranden i samband med en europeisk arresteringsorder [är det] i första hand den utfärdande medlemsstatens ansvar att se till att den eftersökta personens rättigheter iakttas”. Likaså har EU-domstolen redan fattat ett avgörande i ett annat mål om förhandsavgörande beträffande den hänskjutande domstolens ifrågasättande av om inte den utfärdade arresteringsordern borde återkallas (domstolens dom av den 25 juli 2018, AY, C-268/17, punkterna 26–29). Skillnaden i förhållande till förevarande förfarande är här den hänskjutande domstolens beslut att först

återkalla den europeiska arresteringsordern och att därefter ställa sina frågor i syfte att lagligen och tryggt kunna utfärda en ny arresteringsorder.

Den första frågan

- 12 Det framgår inte entydigt av lydelsen i direktiv 2012/13 om en person som anhålls i en annan medlemsstat till följd av en europeisk arresteringsorder åtnjuter rättigheterna i artikel 4 i direktiv 2012/13, i synnerhet rätten enligt artikel 4.3, vilka till sin beskaffenhet är tillämpliga gentemot de rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten. Å ena sidan fastslås det i artikel 4 att denna gäller för alla tilltalade personer som häktas, utan att det preciseras huruvida detta skett till följd av en nationell eller en europeisk arresteringsorder, varför det inte finns någon grund för skillnad i behandling utifrån detta kriterium. Å andra sidan anges i artikel 5 andra rättigheter för den anhållna eller häktade personen, vilka direkt rör verkställigheten av den europeiska arresteringsordern och endast äger tillämpning i den verkställande medlemsstaten. Skillnaden mellan rättigheterna enligt artikel 4 och rättigheterna enligt artikel 5 framgår också av innehållet i de båda formuläerna (rättighetsinformation, bilagorna I och II): Innehållet i dessa täcker varandra endast delvis. Därför inställer sig frågan om en person som anhållits eller häktats till följd av en europeisk arresteringsorder har alla rättigheter som följer av artikel 4, i synnerhet den rätt som följer av artikel 4.3 och de rättigheter som anges i artikel 5 i direktiv 2012/13, eller om denne endast åtnjuter rättigheterna enligt artikel 5 men inte rättigheterna i artikel 4.
- 13 Denna fråga motiveras av artikel 4.2 i direktiv 2012/13, där det anges att en tilltalad person som häktats har alla rättigheter som följer av artikel 3 samt därutöver rättigheter enligt artikel 4. Någon sådan formulering återfinns inte i artikel 5.
- 14 Frågan inställer sig även då det gäller lydelsen av skäl [39] i direktiv 2012/13. Där sägs i första meningen att rättigheterna vid anhållandet även gäller för personer som anhålls på grundval av den europeiska arresteringsordern. Det skulle därav kunna utläsas att de i full utsträckning åtnjuter de rättigheter som anges i artikel 4. Dessutom anges i första meningen att dessa rättigheter ska gälla i tillämpliga delar (i analogi), vilket vill säga att det inte föreligger någon överensstämmelse. Vidare sägs i andra meningen att rättigheterna för en person som anhållits på grundval av en europeisk arresteringsorder anges i bilaga II. Det kan härav utläsas att sådana anhållna personen endast åtnjuter de rättigheter som följer av bilaga II men inte de som följer av bilaga I.
- 15 Motsvarande fråga inställer sig även vad gäller artiklarna 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13. På ett mer konkret plan är frågan: Ska det, om en person anhålls eller häktas på grundval av en europeisk arresteringsorder, antas att denna person har rätt att utan dröjsmål informeras om skälet till anhållandet eller häktningen samt om rätten att erhålla alla handlingar som är av betydelse för att kunna angripa anhållandet eller häktningen först efter överlämnandet till den utfärdande medlemsstaten – efter verkställighet av den europeiska arresteringsordern?

- 16 Ett viktigt argument för hänskjutandet av dessa frågor är avsaknaden av motsvarande ändringar i rambeslut 2002/584, vilka skulle innebära att rambeslutet ger de rättigheter som det nyare direktiv 2012/13 ger de personer som anhålls eller häktas på grundval av den europeiska arresteringsordern. Avsaknaden av motsvarande ändringar talar för att direktiv 2012/13 inte ger personer som häktats på grundval av en europeisk arresteringsorder några nya rättigheter utöver dem som dessa redan har enligt rambeslut 2002/584.
- 17 Hänsyn bör även tas till likvärdighetsprincipen, enligt vilken den person som berörs av tillämpningen av unionsrätten inte får behandlas mindre fördelaktigt än vad som är fallet i en rent nationell situation. Med beaktande av detta torde inte artikel 5 i direktiv 2012/13 kunna tolkas så, att den fråntar en tilltalad person som häktats på grundval av en europeisk arresteringsorder de rättigheter som följer av artikel 4, vilka denna tilltalade person skulle ha enligt nationell rätt och som denne skulle kunna åberopa om han anhålls på grundval av en nationell arresteringsorder i det egna landet. Detta gäller även i fråga om rättigheterna enligt artiklarna 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13: I en nationell situation skulle vederbörande omedelbart åtnjuta dessa rättigheter efter det att denne anhållits medan detta vid verkställighet av en europeisk arresteringsorder är fallet först efter överlämnandet till den utfärdande medlemsstaten. I princip skulle denna person i en identisk nationell situation (nämligen vid ett anhållande i det egna landet) behandlas enligt följande: Personen skulle informeras om de rättigheter som denne har i egenskap av anhållen person samt om sina rättigheter som tilltalad (artikel 55 NPK och artiklarna 72–74 ZMVR). På ett mer ingående plan skulle vederbörande informeras om arresteringsordern och erhålla en kopia av denna, och vederbörande skulle informeras om rätten att angripa häktningen samt om rätten att inom detta angripande få insyn i alla handlingar i målet. Vederbörande skulle få omedelbar kontakt med sin advokat, vilket inbegriper fall då ombudet är en av staten utsedd offentlig försvarare. Dessutom skulle domstolen i den identiska nationella situationen ex officio översända en kopia av åtalsakten, i vilken den gärning som utgör föremålet för anklagelsen i detalj anges, samt ett beslut om fastställandet av en tidsfrist för huvudförhandling, i vilket rättigheterna vid domstolsförfarandet ingående ska anges. Därmed kan den anhållna personen, vilken blir informerad om sina rättigheter och om de berörda rättsliga och faktiska omständigheterna vid häktningen utan dröjsmål angripa häktningen vid domstolen (artikel 72.4 ZMVR samt artiklarna 65 och 270 NPK).

Den andra frågan

- 18 Om svaret på den första frågan är att en person som anhållits eller häktats i en annan medlemsstat på grundval av en europeisk arresteringsorder har alla de rättigheter som denne har vid ett eventuellt anhållande i det egna landet på grundval av en nationell arresteringsorder, är den hänskjutande domstolen skyldig att skapa de nödvändiga förutsättningarna för ett faktiskt och verksamt utövande av dessa rättigheter. Det skulle härvid vara lämpligast att redan vid anhållandet informera vederbörande vid överlämnandet av den europeiska arresteringsordern (artikel 11.1 i rambeslut 2002/584). Med andra ord skulle det vara mest

ändamålsenligt om dennes rättigheter i egenskap av häktad person anges i den europeiska arresteringsordern.

- 19 Med anledning härav begär den hänskjutande domstolen med sin andra fråga tolkning av artikel 8 i rambeslut 2002/584, och i synnerhet frågas om denna artikel kan tolkas så, att den tillåter en ändring av innehållet i den europeiska arresteringsordern, särskilt införande av ny text (till exempel under "F") om den häktades rättigheter inför domstolarna i den utfärdande medlemsstaten, framför allt vad gäller ett angripande av nationella och europeiska arresteringsorder som utfärdats av dessa domstolar (artikel 4.3 i direktiv 2012/13).
- 20 Ett sådant textavsnitt i den europeiska arresteringsordern skulle trygga häktades rättigheter och (så långt detta är möjligt) ge dem samma ställning som om de anhållits i det egna landet på grundval av en nationell arresteringsorder.
- 21 Mot denna rättsliga lösning kan dock invändningar resas.
- 22 Rambeslut 2002/584 syftar till att inrätta ett enhetligt rättsligt instrument som rör ett rent unionsrättsligt område – den europeiska arresteringsordern. Det finns inga nationella skillnader som skulle kunna motivera ett införande av olika formulär enligt artiklarna 4.4 andra meningen och 5.2 andra meningen i direktiv 2012/13. Därför skulle införandet av ny information, utöver den som anges i artikel 8.1 och till och med utöver den information som anges i själva rambeslutet (i synnerhet information enligt direktiv 2012/13) i formuläret för den europeiska arresteringsordern medföra olika nationella formulär för den europeiska arresteringsordern allt efter de nationella särdragen i fråga om häktade personers rättigheter. Detta strider mot den europeiska arresteringsorderns målsättning att vara ett enhetligt rättsligt instrument för överlämnande av en person som ett led i det straffrättsliga förfarandet. I linje med detta föreskrivs i punkt 1.3 i "Formuläret för en europeisk arresteringsorder" i inledningen till *Handbok för utfärdande och verkställighet av en europeisk arresteringsorder* (Kommissionens tillkännagivande av den 28 september 2017, C[2017] 6389 final) att: "Endast detta formulär får användas och det får inte ändras".
- 23 Den europeiska arresteringsordern utgör ett meddelande från de utfärdande rättsliga myndigheterna till de verkställande rättsliga myndigheterna. Den är därför till sitt innehåll inriktad på att fastställa förutsättningarna för överlämnandet av den eftersökta personen. Däremot utgör informationen om den häktades rättigheter enligt artikel 4 i direktiv 2012/13 ett meddelande från den nationella rättsliga myndigheten till den eftersökta personen. Denna information samt upplysningar enligt artiklarna 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13 rör inte verkställigheten av den europeiska arresteringsordern. Därför tas den inte upp i den europeiska arresteringsordern.

Den tredje frågan

- 24 Om domstolen besvarar den första frågan jakande och den andra frågan nekande måste den hänskjutande domstolen fastställa om det inte finns några andra rättsmedel för att säkerställa att IR omedelbart efter det att han på grundval av den europeiska arresteringsordern häktats i en annan medlemsstat direkt och verksamt kan utöva de rättigheter som följer av direktiv 2012/13. Detta innebär att IR efter det att han anhållits utan dröjsmål (eller inom kortast möjliga frist därefter) ska informeras om sina rättigheter i enlighet med artikel 4, och i synnerhet i enlighet med artikel 4.3, om skälen för anhållandet i enlighet med artikel 6.2 och om tillgång till handlingarna i enlighet med artikel 7.1 i direktiv 2012/13.
- 25 En jämförelsevis verksamt rättslig lösning skulle kunna vara att den hänskjutande domstolen, så snart denna får vetskap om häktningen av IR i en annan medlemsstat, utan dröjsmål till IR översänder informationen om rättigheter vid anhållandet samt en kopia av den nationella arresteringsordern och det bevismaterial som ligger till grund för denna, informerar denne om uppgifterna rörande hans försvarare och i förekommande fall om försvararens framställan samt översänder kopior av ytterligare handlingar i målet. Ett sådant överlämnande av handlingar skulle kunna genomföras genom utfärdandet av en europeisk utredningsorder, i enlighet med bestämmelsen i artikel 5 i konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater.
- 26 Denna rättsliga lösning är till följd av följande förhållanden endast relativt verksamt.
- 27 För det första anges i rambeslut 2002/584 ingen skyldighet för den verkställande medlemsstaten att underrätta den utfärdande medlemsstaten om anhållandet av den eftersökta personen. En sådan upplysning kan eventuellt ges vid underrättelsen om andra förhållanden, exempelvis i fråga om otillräckliga uppgifter (artikel 15.2) eller försening av förfarandet (artikel 17.4). Därför måste den utställande rättsliga myndigheten medvetet tillåta sig ett fel eller en ofullkomlighet vid utfärdandet av den europeiska arresteringsordern i syfte att kunna förvissa sig om att den blir underrättad av den verkställande rättsliga myndigheten utan dröjsmål efter anhållandet av den eftersökta personen i enlighet med artikel 15.2 i rambeslut 2002/584. En medveten lagöverträdelse (felaktigt utställande av den europeiska arresteringsordern) får emellertid inte utgöra en förutsättning för säkerställandet av den eftersökta personens rättigheter. Dessutom rör det sig vid överföring av uppgifter enligt artikel 15.3 om ett undantag och inte en regel (domstolens dom av den 23 januari 2018, Piotrowski, C-367/16, punkt 61).
- 28 För det andra tar skriftväxlingen mellan den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten viss tid – i regel ett par dagar – och under denna tid undanhålls den anhållna personerna rättigheterna i direktiv 2012/13. Detta kan stå i strid med skäl 12 och den i artikel 1 i rambeslut 2002/584 fastslagna skyldigheten att värna vederbörandes rättigheter. Förseningen skulle kunna stå i

strid med skyldigheten att trygga den personens personliga säkerhet i enlighet med artikel 6 i stadgan. Kravet i fråga om rimlig frist för behandlingen av vederbörandes eventuella besvär skulle åsidosättas eftersom själva ingivandet av besväret onödigtvis skulle fördröjas på grund av den sena informationen till den anhållna personen om dennes rättigheter och det sena översändandet av handlingar som utgör underlag för vederbörandes försvar. Denna försening kan kränka likvärdighetsprincipen eftersom den person som anhållits på grundval av en europeisk arresteringsorder skulle behandlas betydligt mindre fördelaktigt än en person som anhålls i en rent nationell situation.

Den fjärde frågan

- 29 Ett jakande svar på den andra eller den tredje frågan skulle inte medföra en tillräckligt verksam garanti, eftersom detta endast skulle ge de utställande rättsliga myndigheterna möjlighet att komplettera lydelsen i den europeiska arresteringsordern eller informera den häktade personen om dennes rättigheter efter det att denne häktats. Det skulle därmed endast öppna en möjlighet men inte införa någon skyldighet.
- 30 Det krävs för detta också en bindande skyldighet.
- 31 Det föreligger uttryckligen en jämförbar skyldighet för utställandet av den europeiska utredningsordern i artikel 14 i direktiv 2014/41. Eftersom rättigheterna för de personer som är adressater av en europeisk utredningsorder i mindre utsträckning åsidosätts än rättigheterna för personer som anhållits eller häktats på grundval av en europeisk arresteringsorder är det inte godtagbart att unionsrätten ställer rättsmedel till förfogande endast för de förra men inte för de senare.
- 32 Om det inte finns en eller fler rättsliga lösningar som tillsammans vederbörligen garanterar utövandet av de rättigheter enligt direktiv 2012/13 som tillkommer en person som häktats på grundval av en europeisk arresteringsorder, inställer sig mot bakgrund av artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen, artiklarna 6 och 47 i stadgan samt skäl 12 och artikel 1.3 i rambeslut 2002/584 frågan om det system som inrättas genom rambeslut 2002/584 är giltigt, om det inte säkerställer rättigheterna enligt direktiv 2012/13.
- 33 På ett mer konkret plan är frågan om omöjligheten att omedelbart vid anhållandet i den verkställande medlemsstaten informera den häktade personen om dennes rättigheter enligt artikel 4 och tillhandahålla denne de upplysningar som krävs enligt artiklarna 6.2 och 7.1 i direktiv 2012/13 innebär ett åsidosättande av skyldigheten att iaktta de grundläggande rättigheterna.
- 34 Det bör dessutom prövas om det är förenligt med rätten till frihet och säkerhet enligt artikel 6 och rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 första stycket i stadgan att den häktade fram till avgörandet av om den europeiska arresteringsordern ska verkställas eller om verkställighet ska vägras, faktiskt inte kan angripa häktningen i den utfärdande medlemsstaten (ett angripande av både

den nationella och den europeiska arresteringsordern) eller i hög grad hindras från detta.

- 35 Slutligen inställer sig frågan om denna mekanism i rambeslut 2002/584, som inte säkerställer ett faktiskt utövande av den häktades rättigheter enligt direktiv 2012/13 och därmed försvårar eller omöjliggör försvaret av den häktades rättigheter inför de rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten är förenlig med EU-domstolens praxis i fråga om sådant försvar. Exempelvis står det i punkt 70 i domstolens dom av den 27 maj 2019, OG och PI (C-508/18) samt i punkt 48 i dom av samma datum, PF (C-509/18), att ”den som är föremål för den nationella arresteringsordern har kommit i åtnjutande av alla de skyddsregler som gäller för detta slags beslut, bland annat de skyddsregler som följer av de grundläggande rättigheter och grundläggande rättsprinciper som avses i artikel 1.3 i rambeslut 2002/584”. Om det rör sig om en arresteringsorder som utfärdats i vederbörandes frånvaro ligger den viktigaste garantin i möjligheten att på ett tidigt stadium angripa häktningens laglighet. Dessutom anges i punkt 75 respektive punkt 53 i dessa domar att “... beslutet att utfärda en sådan arresteringsorder ... [ska] kunna överklagas till domstol på ett sätt som till fullo uppfyller de krav som uppställs inom ramen för ett effektivt domstolsskydd”. Trots att det i punkt 75 gäller ett särskilt förhållande är kravet på att kunna angripa den utfärdade arresteringsordern entydigt, varvid angripandet utgör ett effektivt domstolsskydd. Med andra ord har den eftersökta personen redan under förfarandet för verkställighet av den europeiska arresteringsordern rätt att försvara sig inför de rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten genom att angripa lagligheten av den nationella och den europeiska arresteringsordern. För att den anhållna personen faktiskt ska kunna använda sig av dessa rättsliga möjligheter, vilka erkänts av EU-domstolen, krävs att denne får de rättigheter som följer av direktiv 2012/13 redan vid den tidpunkt som anges i direktivet – vid anhållandet.

Särskild framställan

- 36 Om framställan om att ogiltigförklara rambeslut 2002/584 vinner bifall begär den hänskjutande domstolen att EU-domstolen ska avgöra om det inte med hänvisning till de oundvikliga svårigheter som skulle uppstå inom de förfaranden som anhängiggjorts för verkställighet av den europeiska arresteringsordern (domstolens dom av den 10 november 2016, Poltorak, C-452/16, punkt 56) skulle krävas att man fastställer en övergångsfrist i syfte att vidmakthålla rättsverkningarna.